לא משום דלית ביה הבלא אי הכי 🕆 הוזק בו

חייב הא לית ביה הבלא אמר ליה אין הבל למיתה ויש הבל לנזקין איתיביה

שבית הסקילה היה גבוה שתי קומות ותני

עלה וקומה שלו הרי כאן שלש ואי סלקא

דעתך יש חבמה בפחות מי' למה לי כולי

האי ולמעמיך נעביד עשרה אלא כר"ג

דאמר ר"ג אמר רבה בר אבוה יאמר קרא

ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה

אי הכי נגבה מפי משום דמינוול איתיביה

יבי יפול הנופל ממנו ממנו ולא יש בתוכו

כיצד יהיתה רה"ר גבוה ממנו עשרה מפחים

ונפל מתוכה לתוכו פמור עמוקה ממנו

עשרה מפחים ונפל מתוכו לתוכה חייב

ואי ם"ד יש חבמה בפחות מי' למה לי

נא א מיי׳ פט"ו מהל׳

עשין קב: גב ב מיי פייא מהלי רולח הלכה ב סמג

עשיו עט טוש"ע ח"מ סי'

סעיף א ועי׳ בכ״מ

בד ה מיי׳ פי״ב מהל׳ מהי

עשין סו טוש"ע ח"מ סי

. תי סעיף כה: בה ו מיי' פ"ן מהלכות

:ח"מ שם סעיף ח

מקי ממון הלכה יו: בו ח מיי שם הלי יב סמג

עשין סו טוש"ע ח"מ

:סי' תי סעיף יד

סנהדרין הל' א סמג

א) סנהדרין 6 ב) [סנהדרין מה. ,.on פחחים עה. כחובות לו:ז. ה) וחדושיו מב: וש"נו. ו) לעיל י., ז) [לעיל מט: נ.], ה) לעיל מח., ו) נעיל י., ו) נעיל נוס. ג.], ה) לעיל מח., ט) [יבמות נד: וש"נ], ושמות כאו. ່ (ກ () [דברים יב], מ) [שם], ע) [דף נג:], פ) [עיין תוספות עירובין ז. ד"ה כגון ותוספות זבחים קטו. ד"ה ודלמא ותוספות גיטין נו. ד"ה וניקר ותוספות חולין מב: ד"ה ואמר

הגהות הב"ח

ותוספות בכורות לו: ד"ה

(א) גם' אי הכי ואם החק בו כל"ל: (ב) שם ממנו לחורו רולד ורו רגופל מעוכה זכו .ב.ב. מתוכו: (ג) רש"י ד"ה שור פסולי וכו' של כהן פסוני וכו׳ של כהן (דקרינא ביה שור רעהו) תא"מ ונ"ב עיין רש"י לקמן דף נג ע"ב:

גליון הש"ם

גמרא אין שליח לדכר עבירה. עיין במ"ל פ"ב מהלכות רולה הלכה ב ובטורי אבן חגיגה דף י ד"ה וכי זה חוטא: שם בי בור. לעיל דף יט ע״ב: תום' ד״ה בור י' וכו' ות"ח לי"א. עיין לעיל דף י ע"ב תוס' ד"ה מאי

רבינו חננאל

מתני׳. בור של שני שותפין ועבר עליו הראשון ולא כיסהו כול׳. לן בור של שני . שותפין היכי משכחת לה, הניחא אי סבירא לן בור ברשותו חייב. משכחת לה בחצר ובור של שניהם והפקירו רשותם ולא הפקירו בורם. אלא אי פטור, ואינו חייב אלא בור ברשות הרבים. היכי יוחנן כגון שעקרו שנים אחת בבת וה אינה ביים ביים והשלימוה לעשרה. מאי רבי ומאי רבנן דתניא אחד חפר בור תשעה טפחים לעשרה האחרון חייב, רבי אומ׳ אחר אחרוז למיתה טעמא דרבנן דכתיב כי יכרה איש בור. איש אחד יפתח איש, אנשים ולא שוורים. ומדכתיב והמת יהיה לו לחיובי בתרא דקא עביד מיתה הוא דאתא. ובא אחד וסייד וכייר,

אחרון חייב.

כרב: ולטעמיך נעביד י'. דהא בעשרה מיהא מודית דיש חבטה:

ולא בית עמוק מרה"ר שהנופל נופל על גגו: גבוה ממנו י׳ טפחים ונופל מתוכה לחוכו. כלומר שהנופל נופל מתוך רה"ר לתוכו על גגו: פטור. מן המעקה: ונפל מחוכו לחוכה. כלומר שהנופל נופל מגגו לרה"ר: חייב. במעקה: למה לי. בית גבוה י׳ דמשמע הא בליר מהכי פטור ממעקה: לאו בית הוא. ותורה לא חייבה במעקה אלא בית ואע"ג דיש חבטה: אי הכי. דטעמא משום דאינו קרוי בית הוא אמאי קתני עמוקה ממנו י' טפחים חייב כי הוי נמי עשרה ללד רה"ר: דל מקרה ומעזיבה לא הוי גואי י'. ולא חזי לדירה ולא הוי בית: משכחת לה. דהוי בית: דחק ליה מגוואי. עד דהוי מגוואי י׳ טפחים והוי בית וחייב: חלת. טעמה ודחי משום דאין חבטה פחות מעשרה הוא ולרב נחמן לא תקשי דקסבר ר"נ כו": דחיגנדר. שוכב היה ונתגלגל ונפל: מתבר' השני חייב. והרחשון פטור. ובגמרא [ע"ב] מוקי לה בשהניחו ראשון לשני משתמש ודולה כשהלך לו: גבו׳ אין שליה לדבר עבירה. להתחייב שולחו אלא שליח מיחייב וסברא הוא דאמרי׳ ליה דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין י: הניחא לרבי. דאמר לקמן אחר שניהן משכחת לה. לנוקין: ובנוקין דתרוייהו מיחייבי: אלא לרבי ולמיתה. דבמיתה מודה דאחרון חייב ולא ראשון היכי משכחת לה: שעקרו שניהם. שחפר האחד תשעה ובא חבירו וסייעו ועקרו בבת אחת חוליא מקרקעותיו: והשלימה לעשרה. דאין כאן אחרון ס (למקין) דתרוייהו כי הדדי משוו ליה בור ובין לרבי ובין לרבנן חייבין במיתה וכ״ש במקין: מילרך לריכי. כדחמרן לעיל בפירקין (דף ג.): אחד ולא ב'. מעטיה קרא לראשון כדמפרש לקמיה וכי מעטיה לנזקין מעטיה דאי ממיתה לא אנטריך קרא דהא לא עבד שיעור מיתה: שור פסולי המוקדשין. כגון בכור בעל מום שהוא של כהן (ם דקרינן ביה שור רעהום או שור קרבן שנפל בו מום ונפדה דקרינא ביה שור רעהו ואפ״ה לענין בור פטור דכתיב והמת יהיה לו מי שראוי לו להאכיל נבילתו לכלבים יצא זה כו׳ דהכי אמרינן בבכורות (דף טו.) גבי פסולי המוקדשין שנפדו מזבחי ולא גיזה בשר ולא חלב ואכלתם ולא לכלביך אבל

בפירקיןש. ולהכי נקט פסולי המוקדשים

שור שנגחו חייב כדמפרש לקמיה

לא משום דלים ביה הכלא. אבל חבטה אית ביה ואפ"ה פטור אבורי אין הבד דמיתה בו'. והמקשה היה סובר דלענין חבט שייך שפיר אין חבט למיתה אבל יש חבט למקין אבל מיסה יפה. שימות מהר: דמנוול. שנעשה אברים: ממנו ולא לענין הבל היה סובר דאי יש הבל למיתה יש הבל לנוקין ואי אין לסוכו. בית גבוה מרה"ר שראוי ליפול ממנו לרה"ר חייב במעקה הבל למיתה לנוקין נמי אין הבל: בעביד פחותה מעשרה.

והשתה מדמה טריפות דחדם לטריפות דבהמה וכן באלו טריפות (חולין דף מג. ושם) ומייתי ראיה מאיוב וקשה לר"ת דמחלק ביניהסי: בוך של שני שותפין היכי משכחת לה. ולא בעי למימר שהפקירו רשותן ובורן דפטור לכולי עלמא כדפרישית בהמניח (לעיל דף כח: ושם) ולא בעי למימר כגון שחפר זה עשרה וזה עשרים דאמר לקמן דכולם חייבין

דאבור עשרה דמתניתין קאי: האחרון חייב. דוקל סול בשביל שחידש מיתה שלא היה מתחילה אבל ראשון ח׳ ווה ט' כולם חייבין במקין כמו זה י׳ ווה עשרים:

בוך י' ובא אחר והשלימו לעשרים. יוהוא הדין לי"א למאי דפריך ° עלה מסייד וכייד ומשני הא רבי

תורה אור השלם 1. לא תַּלְּם וְלֹא תָטּר אָת בְּנֵי עַמֶּךּ וְאָהָבְּתְ לְרַעֲרְ בְּמוֹךְ אֲנִי יְיִ: ויקרא יט יח 2. כִּי תִבְנָה בִּיִת חְדְשׁ

יפל הנפל ממנו: . דברים כב ח יִבַּסֵנוּ וְנָפַל שַׁמַה שׁוֹר אוֹ ְּבַשָּׁנוּ יְּנְבַּל שְׁנְּיוֹז שׁוּוֹ אוּ חֲמוֹר: שמות כא לג 4. בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלִיו וְהַמֵּת יִהְיֶה

ועשית מעקה לגגר ולא

מוסף רש"י

בית הסקילה היה גבוה שתי קומות. ומפילו משם לארץ (סנהדרין מה.). וקומה שלו. שהיה מפילו מעומד ולא מיושג (שם). מיתה יפה. שימות מהר שם). אין שליח לדבר עבירה. אין שליח חשונ עבירה. חין שניח חשוב שליח לדבר עבירה שיתחייב שולחו, אלא הרי הוא שונחו, טנט אי בדיה. כעושה מאליו (קדושין מב:). דאסור לקלקל לכ"ל (לקחו וג.). האחרוז מהכחי ולנויל יו. אחר כלום. דט' טפחים איו בהם השור ולא מת ישלמו בין שניהם (שם). אם על פתיחה חייב. שחפרו אחר וכסהו ובא אחר שול בול (לעיל יט: מח.). שור פסולי המוקדשין. שנפדה, דקרינא ביה שור לעהו לחר שפלחו (לקמו נג:). במי שהמת שלו. שיכול למכור הנכילה, ילא זה שאף על פי שנפדה ענ פי שנפדה טעון קבורה, דאמרינן גבי פסולי המוקדשין שנפדו במס' בכורות בפרק שני (טו.) תובח ולא גיזה בשר

עשרה א"ל שאני בית דכל פחות מעשרה והא רבנן: לאו בית הוא אי הכי השתא גמי דהוי מאבראי עשרה דל מיניה תקרה ומעזיבה מגואי לא הוי עשרה א"ל כגון דחק מגואי אי הכי כי לא הוי נמי מאבראי עשרה משכחת לה דהוי מגואי עשרה כגון דחק בה מפי אלא היינו מעמא דר"ג סבר ימכריסא דתורא לארעא כמה הוי ארבעה אריתא דדלאי כמה הוי שיתא הא עשרה יאישתכח דכי קא מחבם מעשרה הוא דקא מחבם אלא מתני' דקתני מה בור שהוא כדי להמית י' מפחים אף כל שיש בו כדי להמית י' מפחים בשיתא גמי סגיא אמרי מתני' דאיגנדר לבור: בור של שני שותפין עבר עליו הראשון ולא כסהו והשני ולא כסהו משני חייב: גבו' אמרי בור של שני שותפין היכי משכחת לה הניחא אי סבירא לן כר"ע "דאמר בור ברשותו חייב משכחת לה בחצר של שניהם ובור של שניהם והפקירו רשותן ולא הפקירו בורן אלא אי סבירא לז בור ברשותו פמור היכי משכחת לה דחייב עליה ברה"ר וברה"ר בור של שני שותפין היכי משכחת לה אי דשוו שליח תרוייהו ואמרי ליה זיל כרי לן ואזל כרה להו • סיאין שליח לדבר עבירה ואי דכרה האי חמשה והאי חמשה נסתלקו להו מעשה ראשון הניחא לרבי ולנוקין משכחת לה אלא לרבי ולמיתה ולרבגן בין למיתה בין לנזקין היכי משכחת לה אמר רבי יוחגן כגון שעקרו שניהן חוליא בבת אחת והשלימו לעשרָה מאָי רבי ומאי רבנן דתניא יאחד החופר בור תשעה ובא אחר והשלימה לעשרה האחרון חייב רבי אומר אחר אחרון למיתה ואחר שניהם לנזקין מאי מעמא דרבגן דאמר קרא יכי יפתח וכי יכרה יאם על פתיחה חייב על כרייה לא כל שכן אלא להביא כורה אחר כורה שסילק מעשה ראשון ורבי אמר לך הנהו מיצרך צריכי כדאמרינן ורבנן נמי מיצרך צריכי אלא היינו מעמא דרבנן אמר קרא כי יכרה איש בור אחד ולא שנים ורבי ההוא מיבעי ליה ֹ ∞כי יכרה איש בור ולא שור בור ורבנן תרי איש בור כתיבי ורבי שאיידי דכתב האי כתב האי וממאי דלחיובי בתרא דלמא לחיובי קמא לא סלקא דעתך דאמר קרא והמת יהיה לו ההוא דלמא לחיובי קמא האי וְהמָת יהיה לו מבעי ליה לכדרבא ידאָמר רבא ישור דקא עביד מיתה והאי וְהמָת יהיה לו פסולי המוקדשין שנפל לבור פמור שנאמר והמת יהיה לו במי שהמת שלו אמרי ולאו ממילא שמעת מינה דבההוא דעבד מיתה עסקינן: ת"ר "אחר החופר בור עשרה ובא אחר והשלימה לכ' ובא אחר והשלימה לשלשים כולן חייבין ורמינהו אחד החופר בור עשרה ובא אחר וסייד וכייד האחרון חייב

דאילו קדשים תמים מאי אריא בור אפי׳ שור שנגחו נמי פטור דכתיב שור רעהו ולא שור הקדש: לאו ממילא כו'. כלומר תרתי שמעת מיניה: סייד ולייד. שמתחילה רחב היה ולא היה בו הבל כל כך וזה שסיידו קצרו: לייד. עשה בו ציורין בכתלים בטיח הסיד שטח בו:

מכאו שאיו פודיו את החדשים להאכילו לכלבים ולקחו וגי)

לימא